

ва первоначалныя си блѣскъ въ теченіе-то на шесть дни и девять часове. Таквызи звѣзды са нарічать **періодически**, и до сего има отъ тѣхъ открыто толкози много, що-то отъ періоды-тѣ на тѣхны-тѣ измѣненія може вече да са състави единъ цѣлъ непрекъснѣть редь, кой-то са начен-ва съ единъ періодъ отъ два дни и двадесѧть часове и са свѣршва съ періодъ отъ четыре стотинъ и девятдесѧть и четыре дни; а въ единъ случай, време-то въ кое-то са извѣршватъ всички-тѣ измѣненія на една звѣзда възвѣза до нѣколко годинъ.

Всички горѣприведены явленія показватъ, че въ далечны-тѣ області на пространство-то сѫществува необыкновенна дѣятельность. До сего не са е измислило никакво удовлетворително объясненіе на тѣзи измѣненія. Едни ги отдаватъ на сѫществованіе-то на тѣмны пятна върху звѣзды-тѣ, като са въртитъ около ось, показватъ ги періодически на наблюдателя, и по този начинъ ослабва свѣтлина-та имъ. Други мыслятъ, че тѣзи измѣненія ставатъ отъ обыкаляніе-то на голѣмы планеты около звѣзды-тѣ, кои-то (планеты-тѣ), като дохождатъ между око-то на наблюдателя и звѣзда-та, заслоняватъ една частъ отъ свѣтлина-та ѹ. Найпослѣднѣ, нѣкои мыслятъ, че тѣзи измѣненія, поне въ извѣстни случаи, зависятъ отъ обыкаляніе-то на періодически-тѣ звѣзды по орбиты много дѣгнистъ и при това тѣй расположены въ пространство-то, що-то найголѣмы-тѣ имъ оси сж обѣрнѣти къмъ наша-та система.

Ясно е, че тѣзи послѣдня теорія може да са распространени не само на едни періодически звѣзды, но и на звѣзды, кои-то сж съвѣршенно исчезнали и на ново-появени-тѣ, за кои-то по-горѣ поменахмы. Обаче нѣй тута вѣзвамы въ предѣлы-тѣ на неизвѣстно-то. Цѣлъ столѣтія може да са изминятъ, прѣди да са намѣри вѣрно-то объясненіе на тѣзи чудни измѣненія; но человѣческая умъ са намѣрва въ истинна путь, кой-то води къмъ тѣзи объясненія и съ постоянно и неотразимо движеніе, той распространява свои-тѣ изслѣданія по-длѣбоко и по-длѣбоко въ мрака на неизвѣстно-то.

Въ това врѣме, кога-то появяваніе-то на новы и исчезваніе-то на стари звѣзды, отъ една страна, и измѣненіе-то въ свѣтливостъ-та на періодически-тѣ звѣзды, отъ друга страна, прѣставляватъ несѫмнѣнно доказателство за постоянны-тѣ измѣненія на небе-то, кое-то у Аристотеля е нарѣченъ «вѣчно неизмѣнно»; блѣскаво-то Хершелево открытие на орбитно-то движеніе на двойны-тѣ звѣзды дало възможностъ на человѣка да опредѣли свойство-то на закона, кой-то управлява движенія-та въ тѣзи далечни области на пространство-то. Кога-то за прѣвъ путь си наувили да изчислятъ орбиты-тѣ на двойны-тѣ звѣзды то твѣрдѣ естественно было да са прѣдположи, че двойны-тѣ звѣзды тѣглѧтъ една друга по сѫщия законъ, кой-то бѣль открыть въ наша-та планетна система. Резултаты-тѣ на тѣзи хипотеза не измамили ожиданіе-то. Сѫщо-то тяготѣніе, за кое-то Ньютонъ въ минута-та на велико-то си открытие, не са побояль утвѣрдително да каже, че то има влїяніе на всякаждѣ, дѣто има вещество и дѣто царствува движеніе, — това сѫщо-то тяготѣніе, повторямы нѣй, съ всичка-та си сила прониква область-та на неподвижны-тѣ звѣзды. Тамъ, далечь отъ наша-та собственна планетна система, на едно разстояніе по-